

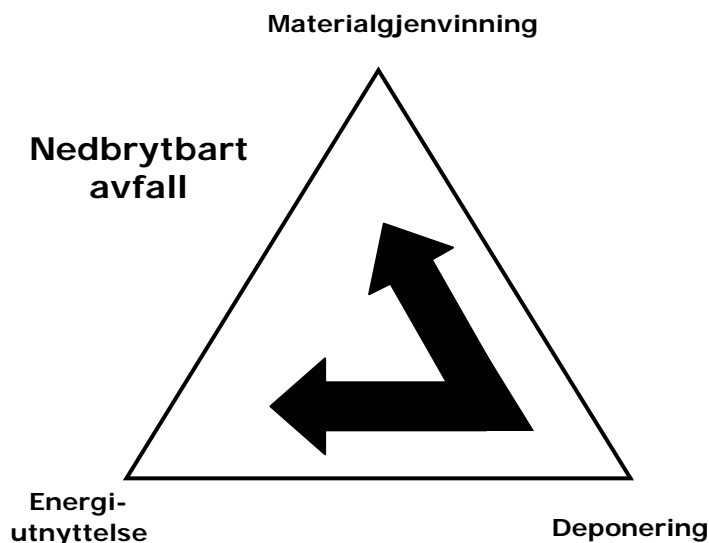
SFTs forslag til strategi for nedbrytbart avfall

Visjon:

I 2009 går alt nedbrytbart avfall til gjenvinning. Miljøpåvirkningene fra avfallsbehandlingen er betydelig redusert samtidig som materialressurser og energi i avfallet kommer samfunnet til gode.

Strategier

SFT foreslår tre strategier som samlet vil redusere klimagassutslipp og andre miljøulempere fra avfallsdeponier samtidig som ressursene i avfallet utnyttes godt. Viktigste er deponeringsforbudet (strategi 1). For å få til en smidig og kostnadseffektiv gjennomføring er det også nødvendig å utnytte mer effektivt og utvide eksisterende virkemidler (strategi 2 og 3).

Strategien skal føre til at nedbrytbart avfall¹ tar veien til materialgjenvinning og energiutnyttelse.

Strategi 1:

Deponering av nedbrytbart avfall¹ skal forbys fra 16. juli 2009².

- Forbudet innlemmes i deponiforskriften. Krav til mottak av avfall skal sikre at deponering bare skjer for restavfall der nedbrytbare avfallstyper er tilfredstillende utsortert.
- Det gis unntak i begrenset omfang, bare der alternativer til deponering er vanskelige å gjennomføre.

Miljøproblemene

Avfall som brytes ned i deponier fører til dannelse av metan som utgjør 7 % av de totale klimagassutslippene i Norge. I tillegg fører deponeringen til andre miljøproblemer som sivevannsutslipp med miljøgifter og næringsstoffer.

Gjennomføring av strategien reduserer klimagassutslippene fra avfallshåndtering med 1/3 del i 2016 og 2/3 deler i 2040, i forhold til dagens nivå.

Nedbrytbart avfall inneholder material- og energiressurser. Dersom avfallet gjenvinnes kan bruken av jomfruelige ressurser, og miljøulempene ved framstilling av disse, reduseres.

Utfordringene

Det oppstår årlig 3,9 millioner tonn nedbrytbart avfall. Nesten 1 million tonn av dette deponeres. Av dette er 530 000 tonn papiravfall, 200 000 tonn er treavfall og minst 130 000 tonn er våtorganisk avfall. Store deler av papiravfallet er trykksaker. Mesteparten av treavfallet kommer fra bygninger.

Det finnes løsninger som gjør det unødvendig å deponere nedbrytbart avfall.

¹ Tre-, papir-, tekstil-, matavfall og slam

² Fra denne dato skal alle deponier drives etter kravene i deponiforskriften.

Strategi 2:

Eksisterende virkemidler skal brukes mer effektivt for å redusere miljøbelastningen og øke energi- og ressursutnyttelsen

- Uttak av metangass fra deponier skal økes gjennom bedre kravstilling og oppfølging av deponieiere.
- Forbudet mot deponering av våtorganisk avfall skal effektiviseres gjennom tiltak rettet mot kommuner og deponieiere slik at utsorteringen forbedres.
- Arbeidet med å bygge tiltro og skape markeder for organiske restfraksjoner skal videreføres.

Strategi 3:

Miljøsaneringsplaner og avfallsplaner i kommunal byggesaksbehandling skal bli obligatorisk i alle kommuner.

- Nedre grense på 400m² for krav til planer oppheves. Et enklere regelverk for mindre prosjekter må vurderes.
- SFT foreslår at regelverket innlemmes på lenger sikt i plan- og bygningsloven. Plikten knyttes til søknadspliktige prosjekter etter plan- og bygningsloven § 93.

Mål og forpliktelser i avfallspolitikken

- Utviklingen i generert mengde avfall skal være vesentlig lavere enn den økonomiske veksten (St.meld. nr.8 (1999-2000)).
- Basert på at mengden avfall til sluttbehandling skal reduseres i tråd med hva som er et samfunnsøkonomisk og miljømessig fornuftig nivå, tas det sikte på at mengden avfall til sluttbehandling innen 2010 skal være om lag 25 % av generert mengde (St.meld. nr.8 (1999-2000)).
- Biologisk nedbrytbart kommunalt³ avfall som deponeres skal minst reduseres i tråd med målene i deponidirektivets artikkel 5⁴:
 - Deponert mengde i 2006 skal ikke overstige 75 % av oppstått mengde i 1995.
 - Deponert mengde i 2009 skal ikke overstige 50 % av oppstått mengde i 1995.
 - Deponert mengde i 2016 skal ikke overstige 35 % av oppstått mengde i 1995.
- Målene i bransjeavtalene som bygger på emballasjedirektivet, skal oppfylles.
- Nedbrytbart avfall som er egnet til brensel skal i større grad enn i dag bidra til reduksjon av klimagassutslipp ved at avfallet energiutnyttes ved forbrenning framfor å deponeres, jf. bl.a. St.meld. nr.15 (2001-2002).
- Avfall skal håndteres i tråd med retningslinjene i EUs forordning om animalske biprodukter og svinepestdirektivet.

³ Avfall samlet inn i kommunal renovasjon eller behandlet i kommunalt avfallsbehandlingsanlegg.

⁴ Deponeringsdirektivet, 1999/31/EF